

Posudek bakalářské práce

Monika Šťastná: *Šlechtické znaky na kulturních památkách v okrese Nový Bydžov*, 102 stran, 2015.

Historický ústav Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové

Program: Historické vědy, obor: Prezentace a ochrana kulturního dědictví.

Autorka předkládá obsahově i proporčně vyrovnaný text, který navazuje na již několik úspěšně obhájených kvalifikačních prací mapujících výskyt šlechtických znaků v exteriérech památek na území vybraných správních celků. Je tedy zřejmé, že se v oblasti metodologie autorka měla kde inspirovat. V tomto ohledu je její práce cenným přínosem rozhojňujícím dosavadní řadu „heraldických soupisů“, která v Historickém ústavu FF UHK vzniká. Autorku je třeba pochválit za práci přímo v terénu, neboť bohaté přílohy dokládají její osobní nasazení při rekognoscaci památek, dále za zvládnutí přiměřeného množství poznatků z literatury – převážně k regionálním dějinám, které vztahuje k sepisovaným památkám. Obsah práce hodnotím jako věcný, uměřený, rozptylem tématu i textu ukázněný.

M. Šťastná dle mého soudu vhodně rozdělila svoji pozornost a také závěry do dvou hlavních celků, které odrážejí rozličný vývoj na území Chlumecka a Novobydžovska, a to zejména s ohledem na dominantní postavení Kinských v období novověku v jižní části sledovaného území, a to na rozdíl od druhé oblasti s podstatně pestřejší skupinou původců erbovních památek. Autorka do své práce zařadila i přehledovou kapitolu o historii chlumeckých Kinských. Je otázkou, zda by proto nebylo vhodné a symetrické učinit podobné exkurzy také u rodů zvěčněných ostatními erby – Kapounové ze Svojkova, Dohalští z Dohalic, Bubnové. Možná by stačilo je alespoň v hrubých obrysech zařadit do základních majetkových a společenských historických souvislostí.

Soudím, že by se tím autorce také podařilo zjednotnit a obhájit způsob zápisu jmen mnohých příslušníků zvláště nižší šlechty. V práci se totiž objevují měnící se podoby zápisu jmen: Sudkovský z Hendersdorfu, text Moniky Šťastné uvádí z Hendersdorfu a ve stejném odstavci dokonce z Hondersdorfu. Volanský z Volanic, nebo z Volaně (s. 60), Bzemský z Porubě, nebo Bzenský z Prorubě (s. 44)? Vančura pochopitelně z Řehnic, nikoliv z Řeznic (s. 52). Jak chápat jméno Josef Ritter von Horak, kde autorka slovo „Ritter“ skloňuje (s. 31)? Podobně není standardní psát o hrobce patřící „Zárubu z Hustiřan“, neb Záruba je jménem rodovým (s. 50).

Autorka se v textu dopustila překlepů, volně nakládá se psaním velkých a malých písmen (okres Nový Bydžov x Novobydžovský okres) a používá nesprávné tvary slov či nelogická spojení: „komparizuje“ či „Chlumeck je největším centrem koncentrace“, hřbitov ve vsi Velešice není „Velešovský“, nýbrž „velešický“. Nejednotně jsou uváděna místní jména („Krátonohy – Kratonohy“) a v citacích křestní jména autorů - jednou „Jan Pelant“, jindy „P. Juřík“, týž autor uváděn různě jako „Kuca“, „Kuča“ a „Kůča“.

Konečně je třeba upozornit na otázku terminologie. U popisu řady památek užívá autorka termínu „náhrobek“ (což je samozřejmě možné), jedná se však zpravidla o náhrobníky (např.

s. 51, 94, patrně i 28). V práci zaměřené na památky hojně se vyskytující v rámci sakrálních okrsků by oba pojmy měly být důsledně odlišovány.

Autorka Monika Šťastná přes uvedené výhrady předložila obsahově soudržný text s kvalitní výpovědní hodnotou, což podtrhují grafy a komparace, v nichž se pokouší o vědecké třídění svých poznatků. Tématem, mírou jeho přínosu, objemem práce s historickou matérií i literaturou její text odpovídá nárokům kladeným na spis příslušného kvalifikačního stupně.

V případě úspěšné obhajoby navrhuji práci hodnotit stupněm:

PhDr. Ondřej Tikovský, Ph.D. , v.r.

Hradec Králové 21. srpna 2015.